

**עת"א 8406/01-14 - שי שלום בן עמי, נגד הממונה על עבודות שירות -
מפקדת גוש צפון, מדינת ישראל**

בית המשפט המחוזי בחיפה

06 פברואר 2014

עת"א 8406-01-14 בן עמי נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון ואח'

בפני כב' השופט רון שפירא

שי שלום בן עמי, ת"ז 023026222

העוטר

נגד

המשיבים

1. הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון
2. מדינת ישראל

פסק דין

עתירה זו הינה המשך לעתירה קודמת, עת"א 13-10-11486 (להלן: "העתירה הראשונה"). עניינה של העתירה בהחלטת מפקד המחו"ז הצפוני של שב"ס, אשר הורה על הפסקת ריצוי עונש של מאסר בעבודות שירות, באופן שבו יהיה על העוטר לרצות את יתרת מאסרו כמאסר בפועל בתחום קליה. בעתירה הראשונה נקבע על ידי בית המשפט, כי בסיס של ממש לטענות שב"ס, לפיהן העוטר לא התנהג כנדרש ולא מילא את חובותיו כעובד שירות. עם זאת, הורה בית המשפט על החזרת עניינו של העוטר לשימושו, וזאת בשם למוגדים שהיו בהליך זמינים לשימושו, אשר היה אמור להתקיים קודם לקבالت החלטה בעניינו.

בתמצית יצוין, כי הגיעו לשב"ס תלונות רבות על אופן תפקידו של העוטר בעבודות שירות. לטענתו, חלק מהטענות כלפיו קשורות בעובדה שהוא למשתמש במריחואנה רפואי. דבר זה משפייע על התנהגותו. עוד טוען הוא, כי אכן רישאין השימוש במריחואנה רפואיות מתנה את השימוש בכך שהוא יבצע רק בבית, ואולם העוטר עשה שימוש במריחואנה רפואיות גם מחוץ לבית, ומטעם זה הוגשה כנגדו תלונה אשר לטעמו כל מטרתה היא לפגוע בו. יצוין כי העוטר גם טוען כנגד ההגבלה לעשות שימוש במריחואנה רפואי רק בתחום הבית, ואולם עניין זה אינו בפניו ואין מדובר בהחלטת שב"ס אלא בהחלטה של גורם אחר, אשר ניתן לעוטר כנגדו במסגרת מנהלית אחרת. בכל מקרה, עניין זה אינו בפניו כעת. העתירה מופנית כנגד אופן קיומו של הליך השימוש, כפי שיפורט.

העוטר טוען כעת, כי בשימוש אליו זומן נפלו פגמים, באופן המחייב את ביטול המלצה עורך השימוש, וכפועל יוצא מכך, גם את ביטול החלטתו של מפקד המחו"ז הצפוני של שב"ס. בתמצית, טוען העוטר כי גם השימוש נערך על ידי גנ"מ באسم קשוש, נכח לאצדיו בשימוש סג"ד הגב' י'. ב', שהוא רכזת עבודות השירות. לדבריו העוטר, קיימת עוניות אישית של הגב' ב'. ככלו, וזאת על רקע תלונות שהגיש העוטר כנגד סג"ד ב' לנציג שב"ס. בנסיבות אלה טוען הוא, כי נוכחותה ומרובותה בשימוש לא הייתה ראייה ולא היה מקום לאפשר זאת, ומטעם זה יש לבטל את השימוש אשר הושפע מדעתה השלילית עליו והעוניות שיש לה כנגדו, על רקע התלונות שהוגשו.

עמוד 1

ב"כ המשיב עותרת לדוחות את העתירה. לטענתה, הטענהgments של העותר בעבודות השירות לא הייתה תקינה ונוצרו עלילות רבות להפסקת עבודות השירות. בכל הנוגע לשימוש, טענת ב"כ המשיב, כי את השימוש ערך, כאמור, גנ"מ קשוש, אשר העביר את המלצותיו למפקד המחוז. תפקידה של סג"ד ב' במקומם היה מתוקף הויתה רכזת עבודות השירות, ואולם היא לא לקחה חלק פעיל בשימוש, ובוודאי שלא התערבה בהמלצתו של עורך השימוש.

לגופו של עניין מצינית ב"כ המשיב, כי העותר לא נותן, גם במסגרת השימוש, שום הסבר סביר להטענהgments שאינה תקינה, ובנסיבות אלה מבקש היא לדוחות את העתירה.

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, החלמתי לקבל את העתירה, **במובן זה שני מורה לקיים שימוש חזור לעותר**. אבahir לעניין זה, כי אין בהחלטתי להזכיר את עניינו של העותר לשימוש, כדי לקבוע כי ההחלטה, כפי שהתקבלה בסופו של יום על ידי מפקד המחוז, הייתה החלטה בלתי סבירה. עניין זה אינו מביא כל עמדה. עם זאת, סבור אני כי נפל פגם, בנסיבות העניין, בהליך השימוש באופן המצדיק את קיומו של שימוש נוסף.

אין חולק כי העותר הגיע לתלונות נגד סג"ד ב' ותלונתו נשלח לנציב שב"ס. מוכן אני להניח כי סג"ד ב' אכן נכחה בשימוש אך ורק מתוקף תפקידה כרכזת עבודות השירות, ובפועל לא התערבה בהחלטתו ובמלצטו של עורך השימוש, הכל תוך הקפדה על חובותיה לפעול ולמלא את תפקידה ללא משוא פנים (לענין זה ראו: עיקרי קוד האתיקה של שב"ס, כפי שמתרפסם בספר **אתיקה במשטרת ישראל**, מהדורות 1999, עמ' 338).

אלא שהליך של שימוש הוא חלק מהליך מעין-שיופוטי המתבצע במסגרת הרשות המנהלית. בהליך מסווג זה קיימת חשיבות למראית פni הצדקה. על החשיבות ניתן למודד, בין היתר, מהוראות סעיף 6 לכללי האתיקה לשופטים הקובע כדלקמן:

"שופט ינהג בבעל הדין בשוויון, לא ישא פni דל ולא יהדר פni גדול, לא יסביר פni לאחד וירע פni לאחר. שופט ישפט בדעה נקייה, לא יגלה דעתה קדומה או משוא פנים, ולא ייצור בהטענהgments או בדבריו יסוד לחשש מפני אלה." (ההדגשה הוספה. ר.ש.)

ניתן להזכיר מהאמור את החשיבות שבסדרי הדין והליך קבלת ההחלטה כך שלא יצור, מעצם הטענהgments של הגורם המחליט, חשש או מראית עין לעיוות דין אפשרי. מראית העין מהוות רכיב חשוב באופן בו מתקיים הדין וקיים מה חשוב וחויוני לתחושים האמון בהליך [בג"ץ 6728/06 **עמותת "אומץ"** (אזורחים למען מינהל תקין וצדק חברתי) ואח' נ' **ראש ממשלת ישראל, מר אחד אולמרט ואח'**, (ניתן ביום 30.11.2006) פסקה (2) לפסק דין של כב' השופט רובינשטיין]. מקום בו קיים חשש, **ולו למראית עין**, לעיוות הדין עקב שיקול זר או כל עניין אשר אינו צריך להשפיע על ההחלטה, כי אז יש למנוע את אותו פגם [ראו לענין זה, על דרך ההיקש, דברים שנאמרו בג"ץ 8134/11 **עו"ד ורlich משה אשר נ' שר האוצר, ד"ר יובל שטייניץ ואח'** (ניתן ביום 29.1.2012) פסקה יא לפסק דין של כב' השופט רובינשטיין].

בנסיבות אלה, היה על סג"ד ב' להימנע מכל מעורבות בהליך השימוש ולו אף בדרך של נוכחות פאסיבית בחדר בו נערכ השימוש. נוכחותה בשימוש, על רקע התלונות אשר הגיעו הועתר כנגדה, יוצר חשש, ولو למאית עין, לעיוות ולשיקול זר בהליך קבלת ההחלטה. **זהו בדיקת סוג המקרים בהם על מלא התפקיד לפסול עצמו מעורבות בקבלת ההחלטה ולהדריך עצמו מכל דין בעניין.** למשל גэм בהליך, המצדיק את התערבותו של בית המשפט בהחלטה במובן זה שהשימוש שנערך לעוטר והמלצות עורך השימוש יבוטלו.

אשר על כן וביסכומו של דבר, אני מורה כי "עורך לעוטר שימוש נוספים בפני גורם אחר במסגרת של שב"ס. כדי להסיר כל חשש לעניין השפעה צזו או אחרת של מי מהמעורבים בהליכים הקודמים, אני מורה כי השימוש "עורך בפני קצין מוסמך שב"ס, אשר לא היה מעורב בהליך השימוש הקודם. עורך השימוש ישמע את העוטר ואת בא כוחו וייתן את המלצה לו למפקד המחווז הצפוני של שב"ס.

השימוש יבוצע עד לא יותר מיום 2.3.14, במועד שיתואם עם העוטר ובא כוחו.

למען הסר ספק נבהיר, כי לגופו של עניין אינני מביע כל עמדה. עורך השימוש ישמע את כל הטענות וייתן המלצה לפי שיקול דעתו.

המצוירות תשליך עותק החלטה לב"כ הצדדים.

ניתן היום, ו' אדר תשע"ז,
60 פברואר 2014, בהעדך
הצדדים.

ר' שפירא, שופט